

SLOVENE

Štev. 144. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Zekopirani se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v ponedeljek, 27. junija 1904.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznikov, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnishvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravišтво je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vprejema naročnino, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petstvarstva (dolžina
72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsna
20 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Pisma z Balkana.

Sofija, 22. junija.

Naš knez se je danes nenadoma vrnil na Bolgarsko preko Belgrada, kjer se je sešel s kraljem Petrom in vršil važen dogovor. Kralj Peter je že čakal na kolodvoru, ko se je bližal vlak, s katerim se je vozil knez Ferdinand. Kralja je spremljal minister Pašić do voza. Knez je stopil iz voza, ki je zagledal kralja ter ga srčno pozdravil. Oba vladarja, ki sta bila jako dobre volje, se vrneta skupaj v voz, ki je nadaljeval vožnjo. Okoli pol ure sta bila sama, pozneje je bil razgovor vprido ministra Pašića.

V Resniku je vlak obstal, kralj Peter je izstopil in se prijazno poslovil od kneza. Tu je bilo zbrano mnogo ljudstva, ki je navdušeno klicalo: »Živela Bolgarska! Živel knez!« Ta sestanek je v političnih krogih napravil veliko pozornost. Kralj Peter zaradi drugih državnih poslov in kronanja letos ne obišče kneza v Sofiji.

Pozornost pa je vzbudilo, ker so kneza Ferdinanda na kolodvoru v Sofiji pričakovali samo mestni načelnik, dva kneževa adjutanta in tajnik njegove pisarne. Ministra ni bilo nobenega na kolodvor. Govori se, da niso znali, kdaj pride knez, a to ni verjetno. Iстина je, da se knez ni peljal v mesto, marveč naravnost na svoje posestvo Sitnjakovo.

Ugleden politik mi je rekel: »Vidite, knez se je sešel s kraljem Petrom. Ta je imel seboj ministra, a knez je bil sam, kar bi ne smelo biti. To je bila demonstracija proti vladi, osobito proti ministru za notranje posle. S tem je hotel knez dokazati, da on sam na svojo roko vodi politiko.«

To je tudi istina, knez sam vodi vna-njo politiko. Govori se, da je sedanja vlada izgubila knezovo zaupanje. Vendar pa vlada ne misli odstopiti, akoravno opozicija kliče: Kriza!

Dnevno vprašanje je danes v Bolgariji: Kje so Hapovi patroni? Ko se je namreč minolo leto Bolgarija pripravljala na vojsko s Turčiji, naročili so hitro mnogo patronov za puške, ker jih niso dovolj imeli v skladiščih. Nabavo so brez javne dražbe izročili nekemu Hepu, ki je patrone naročil od »fabrique des munitions« v Verselju pri Parizu. Vsa naročila je stala 30 milijonov frankov, to je, tisoč patronov 136 frankov, do-dim je enake patrone trdka Čot na Dunaju ponudila za 115 frankov tisoč komadov. Opozicija pod vodstvom Stojana Mihajlov-skega je takoj interpelirala vojnega ministra radi tega, a minister je kratko odgovoril, da se je naročila od Hepa morala izvršiti, ker tako so zahtevali »višji državni interesi«. Patroni so prišli preje, nego se je pričako-valo, a ničvredni. Opozicija je burno ugo-varjala ter naglašala, da je Hep prijatelj in pristaš Orleanistov na Francoskem. S tem naročilom so hoteli — trdi opozicija — ma-terijelno podpirati Orleaniste, ker so od tega dobili 2,700.000 frankov, nekaj tudi visok gospod v Sofiji.

Vsi opozicijski listi ostro napadajo kneza, češ, da mu je bilo to vse znano, ker je Hep že dolgo knezov prijatelj. Stvar se je bila že malo pozabila, a pred štirimi dnevi je »Večernja Pošta« iz dobro poučenega vira objavila članek »Hepovi patroni«. V tem se zahteva od vojnega ministra odgovor na vprašanje: Ali je istina, da so patroni prišli pred časom; ali je istina, da patroni niso mnogo vredni; zna li knez za vse to, in kako ministarstvo opravičuje ta korak. Ta članek je napravil senzacijo, ker se govori, da je nad polovico patronov nerabnih. Vladni organ je odgovarjal na ta članek, toda le hvalil kneza.

Tudi vojno ministarstvo je objavilo neki popravek, iz katerega pa se razvidi, da pa-troni res niso dosti vredni.

Mercadajni makedonski krogi trdijo, da dinamit, ki je eksplodiral pred Solunom, ni

bil iz Scfije, marveč iz Velesa, kjer ga je oddal stalno v Makedoniji živeč revoluci-onar. Ta pa baje ni hotel nikogar usmr-titi, marveč le opozoriti javnost, da duh makedonske vstaje še živi in da prične svoje delo, ko se Evropa prepriča, da so reforme v Makedoniji nemogoče, dokler je ondi turški sultan gospodar.

Rusko-japonska vojska.

Iz Petrograda poročajo, da Rusi pričakujejo japonskega napada na dveh straneh: na Kaičov (Kajpin) ali pa na Dašičao. Radi tega zbira general Kuropatkin znatne vojne moči med Kaičovom, Dašičao, Hajčenom in Niučvanom ter je napravil pri Niučvanu vzhodno od reke Liao močne utrdbe.

Vprašanje je seve še vedno, če se bo Kuropatkin že sedaj spustil v odločilno bitko. — To bo storil le tedaj, ako ima že premoč nad Japonci. Ne mudi se Kuropatkinu nič, ker deževna doba, ki postane v kratkem v Mandžuriji splošna, bo znatno ovirala tudi operacije Japoncem.

Vse vesti iz Petrograda, Tokia, Berlina in Pariza pa potrjujejo, da se japonska in ruska armada približujeta. Drugih posebnih podrobnostij pa o gibanju čet ni, le vojsko-vodje vedo njihov cilj.

Iz Čifu poroča »Daily Express«, da se je sibirski Kondratenkova brigada, ki je bila odposlana na pomoč Stakelbergu, združila s Stakelbergom.

Tako imajo Rusi dobro pozicijo ob železnici in velik oddelek more kriti umikanje, katerega Stakelberg vrši v velikem redu.

Japonski oddelki, ki so bili odposlani, da nadlegujejo Stakelbergovo umikanje, so izgubili že dotiko z njim. Stakelberg name-rava koncentrirati svoje čete, pomnožene z novimi četami pri Dašičao.

Skrajno japonsko desno krilo se je umaknilo 10 milj južno od Saimaci, kar smatrajo za dokaz, da koraka Kuroki z glavno svojo armado proti zahodu. Rusi so njegovo desno krilo že nadlegovali z divizijo generala Ren-nenkampfa, a so se morali umakniti.

Vesti, da bi bili Japonci zasedli že Dašičao in Kajpin seve niso resnične, okupa-cijo Liaojana pa sedaj dementirajo tudi iz Londona.

Listi govore o veliki bitki, katere je pričakovati vsak čas in da so se japonske ar-made pod poveljstvom generalov: Kuroki, Oku in Nodzu združile. To pa tudi ne bo res, ker Kuroki nič kaj noče zapustiti Siujena.

Menda so v japonskem taborišču izve-deli, da je ruska moč, ki jih čaka, sedaj močna že nad 130.000 mož s 360 topovi in da se ta moč lahko uspešno pomeri z japońsko. Japonci bodo morda sedaj čakali pomno-ženja svojih čet, a tudi ruske čete se z vsa-kim dnevno množe.

Razni listi so mnenja, da odločilnih bitk še ni pričakovati kmalu. Treba je natančno dognati razdalje in spozna se, da v prihodnjih dneh še ni pričakovati kake od-ločilne bitke, o kateri sedaj tako radi govore nekateri poročevalci.

Kak večji ruski odpor bo morda okolu Hajčena, a le zopet, da si Rusi sedaj pridobe časa, nikakor pa to ne bo odločilna bitka. Na združitve japonskih armad pri Hajčenu ni misliti, če se pa med tem časom prične že splošna deževna doba, potem bomo na važne dogodke zopet — čakali.

Togova zmagata pred Port Arturjem.

London, 25. junija. Togo poroča o morski bitki dne 23. t. m., da je bil po brezžičnem brzojavu od japonske patrolje obveščen, da plove vse rusko brodoge iz Port Arturja. Rusi so zapustili pristan ob 11. dopoldne, a do večera niso šli daleč proč. Togo je ponoči napadel rusko bro-

dovje z uspehom. Ali se je rešilo moštvo s potopljene ruske vojne ladje, ni gotovo. Težko poškodovane ruske ladje so spravili drugi dan v Port Artur.

Tokio, 25. junija. (Reuterjev biro.) Admiral Togo je sporočil: V četrtek sem prejel poročilo, da je prišla ruska eskadra blizu vhoda v Port Artur, nakar sem šel nasproti z vsem svojim brodogem ter na letel na rusko eskadro, obstoječo iz šest oklopnjak, pet križark in 14 uničevalk torpedov, ki je nameravala očividno prodreti proti jugu. Japonske uničevalke torpedov so napadle ladje ter so s torpedi pogreznile rusko oklop-njačo oblike »Peresvjat«. Neka druga oklop-njača in ena križarka sta bili poškodovani. Japonska uničevalka torpedov »Sirakuma« je bila poškodovana na kajiti. Tri možje so mrtvi, trije ranjeni. Tri japonske torpedovke so lahko poškodovane.

Berolin, 25. junija. V pomorski bitki pred Port Arturjem se je od 800 mož posadke »Poltave« 350 potopilo, polovico posadke so ruske ladje rešile.

Port Artur.

Iz Tokia poročajo, da so Rusi in Ja-ponce pred Port Arturjem oddaljeni le še kakih 2000 metrov. Med japonskimi dostojanstveniki je silno veliko znatnih stav, da bode Port Artur padel med 8. in 15. julijem.

Togo poroča v Tokiu, da je sedaj blokada cellega poluotoka Liaotun izvršeno dejstvo.

London, 25. junija. Dopisnik »New York Presse« poroča o lutom boju pri Tu-hindenu, 14 milj od Port Arturja.

Berolin, 26. junija. Iz Sangaja se poroča, da so Japonci imeli določeno, dne 30. t. m. pričeti z bombardiranjem Port Arturja.

Iz južne Mandžurije.

Petrograd, 25. junija. Specijalni dopisnik »Birševskija Vjedomosti« je v četrtek brzojavil iz Liaojana: Dne 23. t. mes. so čete pod poveljstvom generala Miščenka prisilile vojna krčila generala Kurokija, da so se morale umakniti. Danes je vse mirno. — Kaičov je v naših rokah. Tukaj je grozna vročina, 32 stopinj v senci. General Gern-gross biva vzlic zadobljenih ran v bitki pri Vafankovu pri svojih četah. Dopisnik na glaša, da bi se bila izvršila bitka pri Vafan-kovu dne 15. t. mes. lahko z veliko zmago ruskih čet. Ruske čete so že skoro zasedle japonske pozicije, ko je prišlo povelje za umikanje.

Otok Sahalin.

»Köln. Ztg.« prinaša sledeči dopis iz Port Aleksandrovska na Sa-halinu: Mobilizovanje je razburilo vse življenje na celem otoku. Takoj po preteku vojske so odpeljali vse zločince v zapore v sredini otoka. Istotako so prepeljali ves živež v skladišča v sredini otoka, tudi guverner-jevo pisarno, vojno blagajno in glavno le-karno. Le okrajni zdravnik ostane tu. Ker ima le 2000 mož posadke, zbrale so se prostovoljne čete po 200 mož. Pritisek pro-gnancev je bil tolik, da vlada ni imela za-dosti pušk. Tudi je vlada obljubila prognan-cem, da jim odpusti kazni, ako se bodo dobro vedli. Vlada je vzela večinoma le bivše vojake in ti so zelo veseli, ker smejo zopet nositi puško. Eni stotniki poveljuje bivši pruski častnik, drugi neki štabni ka-pitan. V premogovnikih se izvanredno pridno dela. V državne premogovnike so poslali dva oddelka po 150 mož, ki so preje delali v premogovniku. Danes je že pripravljenih 49.000 ton premoga, do določene časa pa bo pripravljenih do 80.000 ton premoga. Vojaštvo in prostovoljne stotnije se urijo od jutra do večera ter napravljajo že utrdbe. Ta dela vodi bivši inženir, ki je bil pregnan

radi dveh umorov. Mož, ki je že davno prost in zelo ugleden, skuša s tem očistiti svoje prejšnje življenje.

Vojaška vzgoja na Japonskem.

Pred kakimi tridesetimi leti so se vadile tudi japonske žene v borenju, da so lahko branile dom, ako niso bili možje doma.

Vsa japonska vzgoja meri na to, da vzgoji srčne sinove, ki ne poznajo nikakega strahu. V ta namen pošiljajo matere o pol-noči svoje sinove na kraje, o katerih so raz-širjene govorice, da straši.

Nedavno so še pošiljale matere ponoči svoje sinove po odeskane glave hudodelcev, da se prepričajo o neprestrašnosti svojih sinov.

Sedaj, ko so vpeljane šole, obstoje pri vsaki šoli tudi šolske vojaške stotnije, in vsa moška japonska mladina se z največjim ve-seljem udeležuje vaj v šolskih stotnjah. — Otroci stari šele šest in sedem let z največ-jim veseljem slede v najboljšem redu in z vojaškim korakom šolski stotnji, kateri na čelu stopa zastavonoša z razvito zastavo »vzhajajočega solca« v največji vročini pri več ur trajajočih vojaških vajah japonske šolske mladine.

Starejši dečki se privadijo s puško, v polni službi, v poizvedanju in v drugih vo-jaskih zadevah. V avgustu preteklega leta je 670 učencev Keio Gigikuiške šole v Tokiu imelo vojaško vajo, pri kateri so bili navzoči tudi japonski častniki.

A velike zahteve, katere so stavile na japonsko mladino novodobne uvedbe, so vpli-vale nanjo slabo in neki vojaški zdravnik se je izjavil, da zaradi sedenja v šoli ima izmed deset vojaških novincev osem do devet te-lezne napake.

Vsed tega so l. 1899. vpeljali v vse ja-ponske šole zdravniško nadzorstvo, da se preprečijo po možnosti vzroki, ki neugodno vplivajo na telesno zdravje mladine.

Socialno stanje je med rekruti na Ja-ponskem, ki je revna dežela, ugodno.

Navadno japonsko moštvo ima tri »šar-že«. »Djoto Hei« (poddesetnik) ima na dan 5 senov (11 vin.), »Itosoku« (vojak 1 reda) dobi dnevno 4 sene in »Nitosoku« (vojak 3. reda) dobi na dan 3 sene. Ako je rekrut inteligenčen, postane tekom enega leta lahko »Djoto Hei« in se mu prav dobro godi pri 11 vinarjih na dan. A vsak vojak dobi tudi sorazmerno večjo podporo od doma, kakor je običajna v Evropi in zato je ravno soci-alno stališče japonskega vojaka boljše, kakor v Evropi.

Večina rekrutov, ki so sedaj bili pokli-cani na vojsko, so rojeni po l. 1878. in so zato precej izobraženi.

Saharov poroča.

Petrograd, 24. junija. Generalni poročnik Saharov poroča generalnemu štabu: 22. t. m. zvečer so se razprostrli sovražni oddelki 6 klm. od Sjunčena med morsko obalo in pogorjem nad vasi Lian-baiči, Danzin, Liučiatun, Jučiatun in Vansi-ošan. Na višinah pri Liučiatunu je napravil sovražnik heliografirno postajo. Na levem krilu smo opazili močne pehotne čete in strojne puške. 22. t. m. so poizkušale ja-ponske patrolje prodreti našo bojno črto, kar pa se jim ni posrečilo. Noč je bila mirna. 23. t. m. zjutraj je pričel sovražnik prodirati na črti od Tavaja do Kantako. Tudi smo opazili na morju sovražne ladje. 21. in 22. t. m. je zadrževala naša prednja straža sovražno prodiranje na cestah iz Siujena proti Hajčenu. Na naši strani je bil ranjen kosaški poročnik Engberts in tri vo-jaki. Japonci so ostali 22. t. m. v soteski Čip an, ne da bi se pomaknili naprej. V fenvandeški okolici ni posebnih izprememb. Opazili smo, da so japonske čete pri Ka-balinu, kjer se virjujejo. Isto se tudi godi na cesti iz Fenvandena proti Selučianu. Ja-ponce so se onstran Ajaniamena na črti Sai-

mači Liassian umaknili nazaj. V praski dne 21. t. m. je bil ranjen kozakiški poročnik Aničkov in dva kozaki.

Odlikovanja.

Car Nikolaj je velikemu knezu Cirilu za požrtvovalno vedenje v boju pri Port Arturju dne 16. aprila l. podelil zlato sabljo z napisom: »Za hrabrost!« Razum velikega kneza Cirila so bili odlikovani: Jakobljev, poveljnik »Petrovavlovska«, je prejel zlato sabljo. Admiral Jesen je prejel za pogrebenje japonske ladje »Kinšumuru« veliki križ reda sv. Stanislaja z meči; Ivan, poveljnik na portne ladje »Amur« za odlaganje min, nasled česar sta utonili dve japonski oklopni jači, je bil odlikovan s križem sv. Jurja.

Iz Kuropatkinovega tabora.

London, 26. junija. (»Times«.) Kuropatkin se pritožuje, da častniki niso dovolj izveščani, a hvali moštvo. Tudi se težko pogrešajo za boju sposobni konji. Vračajoči se ranjenci pripovedujejo, da so na sibirski železnici vsak dan srečavali po enajst vlakov, polnih vojaštva. Poročniki na Bajkalskem jezeru prevažajo na dan po 4000 mož. — »Standard« trdi, da sta Stakelbergov pohod na jug in Skrydlovov napad na prevozne ladje zadržala japonsko akcijo za 14 dni.

Japonci streljajo na Ruse.

Petrograd, 25. junija. Ranjeni ruski častniki pripovedujejo, da japonski vojaki predvsem streljajo na ruske častnike. Zato imajo tudi Rusi v vseh bitkah velike izgube častnikov. Jahajoči častniki popadajo navadno najprej. Nekaterim ruskim oddelkom so Japonci postreljali vse častnike.

Enonadstropni vagoni.

Da bi zamogli transportirati Rusi hitro mnogo vojaštva na bojišče, se pečajo sedaj v ruskem vojnem ministrstvu z načrtom o vpeljavi enonadstropnih vagonov, v katerih se bo lahko vozilo še enkrat toliko moštva, kot v navadnih. V navadnem vagonu se vozi sedaj 40 oseb, dočim bi se jih torej v enonadstropnem vozilo 80.

Baltiško brodovje.

Pariz, 26. junija. Petrogradski dopisnik »Matina« je pred zadnjo pomorsko bitko pred Port Arturjem poročal, da bo baltiško brodovje zamoglo odpluti proti koncu julija na bojišče. Plulo bo radi preskrbovanja s premogom zelo počasi. Kakor hitro dospe ta eskadra v Rumeno morje, bodo vladivo stoško in portartursko brodovje plula iz pristanišča in napadla japonsko brodovje. Očebijeno japonsko brodovje se nato ne bo moglo ustavljati baltiškemu brodovju.

Oyama.

London, 25. junija. »Polit. Kor.« poroča, da je vest, da je dobil vrhovni poveljnik japonskih čet v Mandžuriji, maršal Oyama, naslov mandžurskega podkralja, neresnična. Oyama bo le višji poveljnik japonskih čet.

Dvignjenje »Varjaga«.

Tokio, 25. junija. Posrečilo se je spraviti z ruske križarice »Vring« potonule pri Cempulpu, 31 topov, tri torpede in veliko množino municije.

Podpore za sibirski mesta.

Petrograd, 25. junija. Vztočno-sibirska mesta, ki imajo radi vojne velike troške, se prosila vlado pomoči. Finančni minister je ustanovil posebno komisijo, ki naj prouči položaj. Začasno so nakazali mestu Habarovsk 200 000, mestu Nikolsk-Ussureski pa 60.000 rubljev.

Japonski napad na vlak ranjencev.

Petrograd, 25. junija. (»Nov. Vr.«) Ko je po bitki pri Vafankovu poslednji vlak z ranjenci odšel, so ga Japonci bombardirali. Poveljnik vlaka kapitan Kasovič je še med tem, ko je vlak že šel, notegnil noter še dva ranjena častnika. Zdravnik dr. Botkin ni hotel oditi z zadnjim vlakom. Ostal je na postaji pri ranjencih, ki jih je obvezoval, dokler ni bilo vse postajno poslopje razstreljeno. Japonci so še dolgo streljali za odhajajočim vlakom, a ko ga niso mogli ustaviti, so iz jeze na nečloveški način pomorili vse zaostale ruske ranjence na postaji.

Vročina.

V Mandžuriji je strašna vročina — 32 stopinj v senci.

Ruski glasovi o vojni.

Petrogradski dopisnik pariškega »Echo de Paris« je imel razgovor z generalom Demyankovim, članom vojnega sveta. Demyankov je najboljši nad glede končnega izida te vojne. On je uverjen, da Japonci ne vzamejo Port Arturja nikdar, kajti, čim bi o našokih izgubili 30 do 40 tisoč mož, bi bili moralno utrjeni. Svoje izjave je zaključil z besedami: Naša zmaga je gotova. Rusija ne more biti poražena, Japonska ne more zaustaviti zgodovinske usode Rusije.

V pogovoru z dopisnikom »Novosti« se je izjavil isti general o boju pri Vafankovu, da je bil ta boj v stratežnem po-

gledu ugoden za Rusijo. Baron Stakelberg se je sicer umaknil, ali Japonci so vezani po njegovi akciji. »Moskovske Vjedomosti« pa pravijo, da je bil to v taktičnem pogledu boj manjšine s številno premočjo, v stratežnem pogledu pa so čete Stakelbergove popolnoma zadostile svoji nalogi.

Zoper razdiralce železnice.

Petrograd, 25. junija. Uprava kitajske železnice je razpisala nagrad v višini 500.000 rubljev onim, ki naznanijo zločince, kateri razdirajo železnice.

»Kitajska je miroljubna«.

Petrograd, 25. junija. Kitajski poslanik v Petrogradu Se-Ceng je izjavil v privatnem pogovoru: Čudno je, da v Evropi mislite, da bo kitajska prelomila svojo nevtralnost. Kitajska ne potrebuje nobene vojske, in se bo vedno izogibala prelivanju krvi. Kitajska in Japonska nimata nobenih skupnih interesov in jih tudi ne moreta imeti. Ako misli Japonska, da je vojska zanjo potrebna, pa misli Kitajska, da je vojska največja vseh nesreč. Mi nestrpno čakamo, da bo konec sedanje vojske. Prepričani smo, da bodo japonske sile omagale proti ogromni Rusiji. Ako rusko silo izrazimo s številom 100, moramo ceniti Japonsko samo na 20. Recimo, da izgubi Rusija 15 delov in Japonska ravno toliko, pa ostane Rusiji še 85, Japonski pa 5. O izidu boja torej ni dvoma.

Razna poročila.

Petrograd, 26. junija. Vest, da bi bil Stakelberg ranjen, ni resnična. Tudi vesti o japonskih utrdbah na Koreji niso resnične.

London, 25. junija. Na Koreji so se pojavili nekateri slučajji kolere. Tudi namestnik justičnega ministra je obolel.

Moskva, 26. junija. Vdova Vereščaginova poroča, da so iz morja pri Port Arturju potegnili sliko njenega moža, katero je slikal na »Petrovavlovsku«. Slika predstavlja Makarova v vojnem svetu.

Vseučiliška vprašanja.

N vseh nemških vseučiliščih v Avstriji so bili shodi nemškega dijaštva, ki so bili naperjeni proti naredbi naučnega ministra glede pravnih skušenj zagrebških vseučiliščnikov.

Nemci so sklenili najodločnejše zahtevati popolno odpravo italijanskih kurzov na vseučiliščih v Inomostu. Nemci zahtevajo, da morajo ti kurzi prenesti v kako mesto izven Tirolske. Nekateri nemški tirolski listi pišejo, da za to, naj bi se Nemci strinjali z ustanovitvijo laškega vseučilišča v Trstu.

»Neue Freie Presse« pravi, da juridični profesorji dunajskega vseučilišča v zadevi zgoraj omenjene ministrove naredbe niso imeli nobenega zborovanja in so dotična poročila neresnična. Tem poročilom je akademski senat zagrebškega vseučilišča verjel, zato je sklenil storiti proti izjavam dunajskih vseučiliških profesorjev korake pri vladi. Jutri je v Zagrebu velik shod hrvaškega akademičnega dijaštva kot protest proti shodom nemškega dijaštva.

Posledice železniške stavke na Ogrskem.

Iz Budimpešte poročajo, da je sedaj vložena tožba proti oproščenemu stavkar-skemu odboru železničarjev radi hujškanja po časo pisih. Senat je po tedni obtožnici proti 6 članom, dočim jo je proti ostalim 7 opustil. Proti senatovemu sklepu so vložili zagovorniki rekurz. Kazenske akte ima sedaj v rokah sodišče.

Angleški kralj in nemški cesar

sta se sešla v Kielu. Osem dni se bodo deta razgovarjala. Nekateri berlinski listi pripisujejo tem dolgim pogovorom velik političen pomen. Ako se sblizanje posreči, tedaj se morajo v kratkem pokazati sadovi, ako se pa ne posreči, tedaj se pa tudi skoro pokaže poostreno razmerje med Angleško in Nemčijo. Sestanek nemški javnosti ni posebno simpatičen in splošno se povdarja, da pri angleškem »prijateljstvu« Nemčija ne bo smela pozabiti na — previdnost.

Pri obedu na cesarjevi ladji »Hohen-zollerne« je cesar Viljem napil angleškemu kralju: »Vaše veličanstvo, ki vlada veliko, na morju svetovno državo, je obiskalo nemško obrežje. Pozdravljali so Vas topovi nemške mornarice, ki je sicer najmlajša na svetu, toda izraz rastoče moči na morju, ki jo razširja novo ustvarjena nemška država. Naloga te mornarice je, da brani trgovino in državo in da z nemško armado vzdržuje mir, ki ga duva že nad 30 let nemška država in Evropa. Tudi Vaše veličanstvo hoče varovati mir. Ker tudi jaz isto želim, naj Bog blagoslovi naše želje. Napijam veličanstvu kralju Velike Britanije in Irske ter cesarju Indije.«

Kralj Edvard je odgovoril v nemškem jeziku: »Zahvalim se Vašemu ces. in kr. veličanstvu za prijazne besede in sijajni sprejem. Vesel sem, da morem Vaše veli-

čanstvo obiskati ob času, ko imam doma največ posla. Toda porabil sem ugodno priliko, da vidim tekmovanje mornarjev in novim prijateljske in družinske zveze, ki vežejo obe vladarski hiši. Tudi jaz želim miru, zato naj obe mornarici še nadalje varujeta mir tudi vseh drugih narodov. Ponosen sem, da sem častni admiral nemške mornarice in tudi moja mornarica je ponosna, ker Vaše veličanstvo nosi angleško mornarsko uniformo. Napijem na zdravje nemškega cesarja in kralja pruskega ter veličanstva cesarice in kraljice.

Z Balkana.

Pri avdienci bolgarskega diplomatskega zastopnika Načevića je sultan napram zastopniku zelo laskavo govoril o knezu Ferdinandu in o bolgarski vladi ter je naročil Načeviću, da naj sporoči knezu prijateljske pozdrave.

Ekumenski patriarhat v Carigradu je obveščen po monastirskem metropolitu, da valed terorizma tajnega odbora prestopajo cele vasi v bolgarsko cerkev.

Kakor naznanja turška vlada, so se pričeli makedonski odbori zopet jako živahno gibati, a ni znano, če se pripravljajo kaka akcija za sedaj ali za prihodnost. V kumanovaškem okraju se je pojavila nova vstaška četa, katero vodi neki nedavno pomiloščeni bolgarski begunec.

Generalni inšpektor Hilmi paša je priporočil turški vladi, da naj odobri načrt o pobiranju desetine.

Sedmi srbski pešpolk, ki je v usodepolni noči dne 11. junija igral najvažnejšo vlogo, je 25. junija praznoval povratek dinastije Karagjorgjevičev na srbski prestol. Polkov poveljnik, podpolkovnik Ristić, je nagovoril vojake in opozarjal na to, kako vre na Balkanu in pripomnil je, da je polk poklican pri tem igrati važno vlogo. Slavnosti se je udeležil tudi srbski kralj, katerega so vojaki navdušeno pozdravljali. Kralj se je v jokom v kratkem nagovoru zahvalil.

Turčija je svoje čete ob bolgarski meji pomnožila. — Ob bolgarski meji naraščajo vstaške čete.

Senat na Finskem.

Helsingfore, 25. maja. Finski senat je danes v svoji seji ostro obsodil umor Bolrikowa. Senat pozivlja finko prebivalstvo, naj se nikakor ne pusti nahujskati proti oblastim, ker bi to povzročilo žalostne posledice za deželo. Senat apelira na vse dobermisleče prebivalstvo, da naj sodeluje za mir in red in tako opraviči zupanje, ki ga stavlja v prebivalstvo vladar.

Socialno-demokratski terorizem.

V Marzlju na Francoskem so izgubili socialni demokrati večino v občinskem svetu in sedaj beže jeze. Glasilo bivšega rdečega župana Flaissièresa piše med drugim: »Ljudstvo ve, da je izdano, ono pozna lopovske in izdajalske uradnike, ki so njegovi sovražniki. Pokoriti se bodo morali za svoja hudodelstva. Z razbeljenimi kleščami jim bo demo izruvali nohtove in zobe, kakor roparskim živalim, katere storimo tako neškodljive! In potem bomo natakili njihove hudodelske glave na sulice in jih nosili po mestnih ulicah in pod bradami bodo napisali: Tako morajo biti umorjeni tringini in sovražniki ljudstva, izdajalci republike.« Tako govore in delajo socialni demokrati s svojimi nasprotniki. O srečna prihodnja socialno-demokratska država.

Štajerske novice.

Š Dr. Dečko bolan? Nemški listi poročajo, da je dr. Dečko nevarno obolel na živcih in da je moral v neko zdravilišče. Poroča se nam, da bolezen nikakor ni nevarna. Dr. Dečko je res v Gradcu, a se menda vrne 1. julija domov.

Š Nemška zmaga? Nemški listi poročajo, da so pri sv. Lovrencu pri Storeh v celjski okolici pri občinskih volitvah zmagali nemškutarji.

Š Umrla je v Hrastniku učiteljska kandidatinja gđ. Ana Sackl.

Š Priznava na smrtni postelji. Iz Gradca poročajo: V tukajšnji občinski bolnišnici je priznal sinoči strojar Karol Kohl malo pred smrtjo pri popolni zavesti, da je meseca julija 1901 v družbi z nekim ključavničarskim pomočnikom po imenu Alojzij Bratschko, na potu v St. Gallen v Svici ubil in oropal nekega inozemca, čegar prtljago sta nosila. Redarstvo je pričelo takoj poizvedovati za storilcem, katerega je tudi našlo in zaprlo. Alojzij Bratschko, ki taji sokrivdo umora, je izročen deželnemu sodišču.

Š Shod nemških častnikarjev in pisateljev bo v Gradcu 28., 29. in 30. junija ter 1. in 2. julija.

Š Pogumni orožnik. Dne 20. junija t. l. je ob 2. uri popoldne gorelo gospodarsko poslopje Mih. Platovskega v Hrenovi, občina Nova Cerkev pri Celju. Orožniški postajevođa Jurij Arnuš iz Vojnika je prišel na kraj nesreče. V tem trenutku je

priletela 15 letna posestnikova hči z gorečo obleko iz hleva. Orožnik je zgrabil gorečo dekle in posrečilo se mu je, da je udušil ogenj. Nato je planil v hlev ter prinesel iz hleva posestnika, kateremu je tudi gorela vsa obleka ter se je valjal v goreči obleki po tleh. Tudi Plantovskega je rešil orožnik, da ni zgorel v hlevu. Oče in hči sta bila prepeljana v celjsko bolnico. Oba imata nevarne opekline in bo Platovšek skoro gotovo umrl. Ogenj je napravil škode 600 K. Zažgali so otroci.

Š Konkurs je ustavljen nad nemščurško posojilnico v St. Lenartu v Slovenskih Goricah.

Dnevne novice.

»Ljubljani, 25. junija.

P. n. naročnikom »Slovenca«, katerim s 1. julijem poteče naročnina, prilagamo danes položnico c. kr. pošto-hranilnišnega urada, s katero je možno brez poštnine obnoviti naročnino. Prosimo, da se p. n. naročniki poslužijo te položnice gotovo tekom desetih dni, da se jim po preteku te dobe ne ustavi pošiljanje lista.

Obstrukcija v Preski. Sorski libe-

ralci so imeli resen namen shod kat. polit. društva razbiti. Izbrali so si staro, že večkrat uspešno rabljeno metodo. Napojili so tri fantine, med njimi enega s harmoniko. Pričeli so sami, med tem naj bi bili najeti godci prigodni na dvorišče in s tem zvršili junaški čin. Prilezli so res godčevski najemniki, a ko so se približali ogromni množici, jim je upadlo srce in muzike ni bilo. »H...«, ali še niste dovolj pili? pojte še v gostilno in še pijte; pa brž; potem pa začnite. »Ali nimate nič poguma?« Tako je šepetal Kolenc, a preden je preteklo pet minut, so kmetje zagodli njemu, da mu bo gotovo celo življenje zvenelo v ušesih. Vsa medvodska okolica se smeje in je hvaležna Kolencu za izredno zabavo, ki jo je neprosto voljno pripravi.

Imenovanje na južni železnici.

Kontrolor g. Viktor Bračič je imenovan za višjega oficijala, g. I. Pahor za oficijala.

Pozor, društva! Na shodu na Brezjah bo brezdomno mnogo pevcev. Lahko se zapojejo nekateri krepki zbori, da pokažemo, kaj zmoremo z združenimi močmi. Zato naj pevc posameznih društev prinese s seboj »Slovensko pesmarico«, izdano po družbi sv. Mohora. Da bo petje tem točnejše, bi kazalo, da društva morebiti ponovijo sledeče pesmi, ki bi se skupno pele: Iz I. dela: št. 9. »Slovenec sem«, št. 24. »Za dom med bojni grom«, št. 33. »Domovina«, št. 39. »Mladini«, iz II. dela: št. 1. »Domovina«, št. 3. »Jadransko morje«, številka 9. »Triglav«, št. 24. »Slovan«, št. 29. »Slavku«.

Vegov spomenik.

Z Dunaja se nam poroča: Gospod stotnik F. Kaudič je naprosil dež. predsednika barona Heina, ki se je minoli teden mudil na Dunaju, naj si ogleda v velikem slogu izdelani načrt za Vegov spomenik, ki ga je izdelal akademični kipar Ivan Zajec. Gosp. predsednik si je v nekdanjem Makartovem ateliu ogledal načrt ter izrazil popolno priznanje.

— Jubilejni shod dekliških Marijinih družb na Planinski gori. Veličasten, tri četrt ure trajajoč spoved se je pomikal pretekli ponedeljek k Materi Božji na Planinski gori. Zastopane so bile mnogovrstne družbe. Najmnogostevilnejša je bila ona iz Starega trga, a v častnem številu so se udeležile shoda tudi cerkniška, hrenoviška, logaška, studenska, begunjska, grahovska, planinska, šentvidska, trnjska, slavonska, perserska, rakiška in idrijska družba, ki se s svojim pevskim zborom močno povzdignila prelepo cerkveno petje na Gori. Za slavnostnim govorom domačega gospoda župnika je sledila sveta maša, ki jo je daroval v. g. idrijski dekan M. Arko. Popoldne pa je petnajst belo oblečenih družabnic iz planinske Marijine družbe nastopilo zunaj cerkve na odru, kjer je bila postavljena lična Marijina kapelica. Na tem kraju so presrečno počastile imenovane družabnice v imenu vseh navzočih družb svojo nebeško Mater. Nekaj izredno prazničnega je bilo pri tej slovesnosti bodisi v cerkvi, kakor zunaj cerkve. To je bila redka jubilejna slavnost v čast brezmadežni Devici. Težko bo letos nebeška Mati videla še kje toliko navdušenih hčera poleg svojega trona, kakor v cerkvi na Planinski gori. Slava Mariji in hvala njenim vrlim častilkam iz Notranjske!

— Odlikovanje. Strojnemu nadkomisarju gospodu Viljemu Poka de

Pokafalva je podeljen naslov inspektorja, in oficijalno predstojništvu namestniku gospodu Avgustu Koblerju povodom njegovega umirovljenja naslov višjega oficijala.

— **Slovenci na Dunaju.** Odbor društva »Zvezda« na Dunaju vabi v odborovo sejo za prireditve Vegove 150 letnice; seja bo v torek, dne 28. junija t. l. v hotelu »zur Post«; Dunaj I., Fleischmarkt šte. 16. Gospodje društveni odposlanci naj se gotovo blagovole udeležiti te seje v kateri bo posvetovanje o tem, kako sestaviti spored slavnosti, pomnožiti slavnostni odbor, zagotoviti dovoljno število slovenskih pevcev in pevk, ki naj bi pri slavnosti sodelovali. Obenem vabimo uljudno slavna slovenska društva na obilno udeležbo izleta, ki ga priredi izobraževalno društvo »Zvezda« v nedeljo, 3. julija t. l. na Giesshübl pri Mödlingu. Odhod bo popoldne ob 2. uri iz južnega kolodvora na Dunaju do postaje Brunn, Maria Enzersdorf, odod 1 uro hoda skozi Brunn, Maria Enzersdorf, Lichtenstein park, Hochleiten. Zabava in koncert na Giesshüblu na krasnem vrtu restavracije J. Bruckberger (Giesshübl, Hauptstrasse 6) Pevodavca gosp. Vinko Krušič. P. n. gospodje pevci slavni slovenskih akademskih društev so še posebno uljudno vabljeni. Dunaj, dne 24. junija 1904. Jak. P. K. l., predsednik

— **Veliki stavbeni načrti v Gorici.** Kakor pišejo nekateri italijanski listi, namerava gorški mestni magistrat stopiti že v najkrajšem času pred mestno starelštvo z velikimi stavbenimi načrti, kojih izvršitev bi stala okroglo eden milijon kron. Po teh načrtih bi se stavbišče, na katerem se nahaja realka, porabilo za druge namene. V to svrhu pa bi mesto kupilo še tri druge sosedne hiše. Vsa sedanja poslopja na omenjenih stavbiščih bi se podrla do tal, in na združenih omenjenih stavbiščih vzrastla bi štiri nova lepa prostorna in moderna poslopja. V teh poslopih pa bi bilo prostora za razne mestne urade, za neke šole itd. itd., a napravila bi se tudi stanovanja za privatnike in v pritličjih bi bili prostori za prodajalnice. Govore ital. listi o omenjenih načrtih tudi, da bi bilo mesto pripravno od stopiti državi ono poslopje in ono stavbišče, katero je mestna občina pred par leti kupila na Studencu (Via Alvares), a država bi morala prepustiti mestu poslopje in prostor, kjer se nahaja zdaj gimnazija. Gimnazijo in realko naj bi pa zidali na prostoru na Studencu, katerega bi mesto odstopilo državi.

— **Hrvaške novice.** Dvobojevali bi se radi zagrebški dijaki ki ter so sklenili pozvati na dvoboj poslanca Schalka radi njegovih izbruhov proti izpitom zagrebske univerze. — Za rektorja hrvaškega vseučilišča je izvoljen profesor dr. Josip Pliverić. — Za finančijelno samostalnost. Skupni hrvaški odbor vseh hrvaških strank, ki bo vodil akcijo za finančijelno samostalnost Hrvaške, je izbral svojim predsednikom g. M. Tkalčiča.

— **Klavnico** hoče zgraditi mestna občina v Skofji Loki. Mesto bo najelo 60 000 K posojila.

— **Cerkvenim tatovom,** ki so pokradli v Harijah, je orožništvo na sledu. Tatova sta neki Cari in Klari. Nekaj ukraidenih stvari je orožništvo že dobilo.

— **Kočevarji v nevarnosti.** Dunajsko finančno ravnateljstvo je izjavilo, da je igranje s številkami, katero izvajajo Kočevarji s takozvanim »Hoch oder nieder«, smatrati za hazzardno igro.

— **Ivan Jaklič.** Umrli je 27letni sin spoštovane družine Jakličeve iz Sv. Ivana pri Trstu. Pokojni Ivan šel je na Kranjsko, da si pribori zopet svoje nekdanje zdravje, ali iskal je pomoči zastonj; izdihnil je svojo dušo dne 18. t. m. v Ribnici. Bil je vpisan tudi v graško univerzo.

— **Poletne obleke za vojake v Dalmaciji in Bosni** namerava naročiti vojna uprava.

— **Vinska trta v novomeškem okraju** kaže glasom došli poročili od ondotnih vinogradnikov lepo. Doslej toča ni še napravila posebne škode. Bog obvaruj vinske gorice in polja ledenega zrnja.

— **Sklop šolskega leta** na ljudskih šolah v logaškem in postojnskem okraju bo 30. julija t. l. dopoldne.

— **Umrli** je v Kremenici pri Igu 77 let stari član okrajnega šolskega sveta g. Anton Kraljič.

— **Petrolej bo ceneji** z mesecem julijem.

— **Goreč železniški voz.** V Podnartu je pretekli četrtek prišel goreti voz tovornega vlaka, v katerem so bili prazni sodčki plzenskega piva. Streha voza je pogorela, sodčke so pa rešili.

— **Imenovan** je g. dr. Friderik Lukan za lokalnega komisarja za agrarske operacije z uradnim sedežem v Ljubljani. — G. dr. Ivan Lenarčič je imenovan za amanuensisa na tehniški visoki šoli na Dunaju.

— **Novo opekarno** je zgradil na svojem travniku g. Anton Potokar, posestnik na Radjem selu in odbornik občine

Trebnje. Zemlja je zelo dobra za izdelovanje opeke. Delavci so domačini iz Straže.

— **Dolenjske železnice** so imele v preteklem poslovnem letu dohodka 651 254 K, stroškov pa 503.114 K 95 vin. Dolga je še 30.000 K.

— **V vodo skočil** je osemdeset let stari vžigalnik Jožef Pevšnar iz Postojne. S svojim sinom sta delala na njivi; okoli 4. ure popoldne je rekel svojemu sinu, da gre domu. Krenil je mimo Deklevovega mlina. Na žagarjevo vorašanje, kam gre, je odgovoril: »Naprej! Ne daleč od zage je skočil v potok Pivke ter utnil, kjer so ga drugi dan mrtvega izvlekli iz vode. Ze dalj časa se je opazovalo, da je bil mož umobolen.

— **Ponesrečil.** Jakob Janša, tesar iz Koritnega, je postavljajal na železniški prog med Dobravo in Javornikom lesene odre. A nesreča je hotela, da je padel z visocega odra ter se tako nesrečno udaril na sence, da je drugi dan umrl.

— **Slavnosti delavskih društev v Trstu.** Dne 21. avgusta t. l. bo praznovalo »Delavsko podporno društvo« v Trstu 25letnico svojega obstanka. Dne 21. avgusta ob 8. uri zjutraj bo služba božja pri sv. Antonu novem, katere se udeležijo omenjeno društvo korporativno z zastavo in godbo. Odhod iz pod sedanjih društvenih prostorov bo ob 7½ uri. Iz cerkve se društvo ne povrne več v svoje stare prostore, ampak naravnost v »Narodni dom« v svoje nove prostore. Popoldne bo velika veselica na vrtu »Narodnega doma« pri Sv. Ivanu. Na veselici, kakor tudi zjutraj, bosta sodelovala popolna Wagnerjeva godba in »Slovensko pevsko društvo«. Pričakovati je velikanske udeležbe. — Včeraj je praznovalo tržaško tiskarsko društvo 25letnico svojega obstanka.

— **Strajk zidarjev v Trstu.** Med strajkavci je nastal razpor. Nekateri so namreč zadovoljni s tem, kar so jim obljubili podjetniki. Ti so imeli včeraj ob 10. uri dopoludne shod na podlagi § 2 v gostilni »Ai due morieri« pri Sv. Jakobu. Na tem shodu so sklenili, da se podajo na delo v ponedeljek. Imenovan je bil obnem odbor štirih delavcev, katerim je naloženo, naj skušajo doseči od podjetnikov še nekatere druge poboljške.

— **Dunajski občinski svet in podražanje mesa.** V seji dne 23. t. m. se je dunajski občinski svet pečal z vprašanjem, kako povzročiti znižanje cen mesa. V tem namen je dunajska občina sklenila ustanovitev lastne mesnice in prodajo mesa na debelo na način, ki smo ga že obrazložili v našem listu.

— **Nastanovitve topničarjev.** Med strelnimi vajami na topničarskem strelišču pri Krškem bode od 19. julija do 5. avgusta nastanjen 9. divizijski topničarski polk v Vidmu, Rajhenbergu in Stari vasi; 7. divizijski topničarski polk bode od 23. do 29. julija in 8. divizijski topničarski polk od 2. do 7. avgusta nastanjen v Krški vasi in v Brežicah. V Krškem in Veliki vasi bode nastanjen od 16. do 29. julija 3. korni topničarski polk; od 30. u. pa do 7. avgusta 7. divizijski topničarski polk in od 8. do 16. avgusta 8. divizijski topničarski polk.

— **Osebnina dohodarina.** Vlada je v soboto izdala izkaz dohodkov iz osebnih dohodarin l. 1903. Vsa direktna dohodarina znaša 150.708 434 kron. Pridobitina in rentnina sta se nekoliko zmanjšali, ostle osebni davki so višji. V smislu zakona dobi država 120.403 474, dežele 6 milijonov od zemljiškega, obrtnega in davka od poslopij se odpiše 22.943.342 kron, torej znaša prebitek 1.579.500 kron. Od tega dobe še država in dežele celotno, torej 789.750 kron.

— **Nesreče na Jesenicah.** Ponesrečili so se v petek, dne 24. t. m., kakor smo kratko poročali, trije delavci. V predoru je Jožef Galjot prišel med dva voza, ki sta ga stisnili s toliko silo, da je dobil več notranjih poškodb in je malo upanja, da bi okrevaj. — V kamnolomu na Mirci pa se je na Petra Battiston-a usulo kamenje, da je po celem životu hučo ranjen; prepeljati so ga morali v bolnico na Hrušici. — Mlad delavec začetnik J. Svetlin je bil v tovarni ob desno roko. Nevede, kako nevarno je pri vrtečih se kolesih jemati v roko žico, ki je v zvezi s kolesi, je hotel hitro prenesti klopčič žice. Pri tem je kolo zgrabilo žico in njegovo roko ter mu jo popolnoma razmesarilo. Prenesli so ga v tovarniško bolnico, kjer sta mu zdravnika še ostali del roke odrezala.

— **Dekliška šola v Kranju** dobi s prihodnjim šolskim letom peti razred.

— **Na poti v bolnico skočil v vodo.** V Kokro je skočil minulo sredo raz kokriški most v Lajhu umobolni Srebrnjak iz Vogljan. Krojač Janez Nahtigal iz Vogljan, ko ga je ravno peljal v ljubljansko bolnico, je Srebrnjaka nepoškodovanega potegnul iz vode.

— **Dr. Graziadio Luzzatto** se nahaja na Krku. Vsaj tako je sporočila te dni v Gorico tudi višja sodnija v Trstu. Tam ga je videl neki tržaški trgovec pa ga malce

začuden vprašal, kaj dela tam, ker ni še nič vedel, kaj je storil. Graziadio je odgovoril, da se nahaja tam po opravih. Ko se je vrnil trgovec domov, je izvedel, kakšni so ti opravi. Na Krku živi tudi tržaški odvetnik dr. Angeli, ki je ušel iz Trsta radi storjenih svinjarij.

— **Sodnim pristavom** v Sežani je imenovan dr. Oskar Cumar, komisar o. kr. državne železnice, ki je peprej služil v sodnijski stroki.

Ljubljanske novice.

Župan g. Ivan Hribar je izdal naslednji oklic: **S o m e š c a n j e!** Dne 16., 17. in 18. julija t. l. praznoval bode »Ljubljanski Sokol« svojo štiridesetletnico. V večjo proslavo tega praznika vršil se bode o tej priliki v Ljubljani vsesokolski izlet, na katerem se zbera mnogoštevilni odposlanci vseh slovenskih društev naše države. Meštanstvo ljubljansko je doslej v podobnih prilikah vedno še pokazalo, kako mili in dragi so mu slovenski gostje v beli Ljubljani; prepričan sem zato, da stori to tudi sedaj s tem, da okraši svoja poslopja z zastavami, kakor bode tudi jaz na isti način dal okrasiti mestna poslopja. V Ljubljani, dne 24. junija 1904. Zupan: Ivan Hribar.

Krščanska ženska zveza je priredila pretečeni četrtek izlet na Žalostno goro pri Preserju. Udeležilo se je izleta nad 50 oseb. Ob 6. uri zjutraj so dospeli na goro. V romarski cerkvi je imel najprvo kratek nagovor g. stolni vikar Potokar. Po govoru so darovali sv. maše gg.: kanonik dr. Čekal, katehet Čadež in stolni vikar Potokar. Med vsemi tremi sv. mašami je vrlo lepo popeval v to svrhu sestavljeni kvartet. Po zajtrku na prostem smo odkorakali v prijazno Preserje, kjer so pevci zapeli v ondotni župni cerkvi več nabožnih pesmic. Skupno kosilo, med katerim so se vrstile razne napitnice, so izletniki imeli zopet v lepi naravi pod košatimi lipami. Ob 3. je opravil g. katehet Čadež pete litanije. Ob 5. pop. so se odpeljali nekateri izletniki na vozev proti domu, večina pa je odšla peš v Podpeč ter sedla v doln proti Ljubljani. Akoravno je trajala vožnja po vodi nad tri ure, je vendar čas med lepo ubranim petjem milih slovenskih pesmij in opazovanjem kresov, ki so se prikazovali po naših gorah, le prehitro potekel.

Družabni večer. Povodom odlikovanja desetnika Fr. Afrida tukajšnjega domobranskega pešpolka št. 27 s srebrnim zaslužnim križcem so priredili podčastniki imenovanega polka dne 25. t. m. zvečer v Mrakovi restavraciji »pri Levu« kot nekaj odmev slavnosti prijateljski sestanek. Zbrane tovariše so počastili s svojim obiskom gg. polkovnik Bruno pl. Schmidt, podpolkovnika Büsch in Walter, major Litschman ter več stotnikov in drugih častnikov. Godbo je izvrstno oskrboval zbor 27. pešpolka, ki je proizvajal tudi nekatere slovanske skladbe. Med veselico je izročil odlikovanemu tovarišu oskrbnik reprezentacijskega sklada, podčastnik - narednik Cibernik, krasno srebrno uro z verižico. — Mnogoštevilna udeležba tovarišev in ljubitelja je pač najboljši dokaz, koliko spoštovanje uživa med prijatelji in znanci podčastnik, ki je prezirajoč svojo nevarnost rešil tujca gotove smrti ter si s tem zaslužil najvišje priznanje.

Potresna opazovalnica je v soboto tekom šestih ur zabeležila dva močna potresna sunka, oddaljena približno 11.100 km, tako da je pričakovati poročila o potresni katastrofi iz centralne Amerike. Danes so bili enaki potresni sunki v oddaljenosti 11.500 kilometrov od 1 ure 20 m. do 3. ure zjutraj.

Zadruga gostilničarjev, kavarnarjev itd. v Ljubljani priredi svoj redni prijateljski sestanek članov zadruga v torek, dne 28. t. m., v gostilni pri »Kroni« v Gradišču. Ker je dnevni red zelo važen, je želeli obilne udeležbe.

Posebni vlak iz Zagreba namerava prirediti zagrebški »Sokol« povodom sokolske slavnosti v Ljubljani.

Hotel »Union« pridno grade. Zgradili so ga že do prvega nadstropja. Jeseni bo stavba pod streho.

Za 40letno službovanje pri brzojavnem in telefonskem instalaterju g. Francu Antosiewiczu je dobila dekla Ligia Dozani častno svetinjo.

V Begunje so danes peljali mimo Ljubljane 4 ženske s Stajerskega.

Deželni predsednik baron Hein se je z Dunaja vrnil v Ljubljano.

Angoro mačka se klati po šišenskem gozdu. Skoro gotovo je ušla kakemu zverinjaku.

Evangeljsko pokopališče se bode moralo tudi umakniti in je bode sgradili, kakor dujemo, bližje mestne meje, nego katoliško. Pokopališče pri sv. Krištofu bo ostalo dvajset let neoprabljeno, potem pa se prične z zgradbami skladišč itd.

Električno luč in vodovod dobe hiše in ulice še tekom letošnjega leta, kar je zgrajenih na škofovih posestvih pri sv. Petru.

Šentjakobski most je že tako slab, da se utegne podreti, ako pride težak voz na

most. In vendar most veže državno cesto, torej je res sramota, da vlada v stolnem mestu trpi take razmere na — drž. cesti. Z enim poročilom na Dunaj bi baron Hein lahko predrugačil te razmere, ako bi bil res naklonjen mestu.

Zgradba državne obrtne šole. O tej šoli je zopet vse utihnilo, čeravno so se novi načrti že zdavnaj izgotovili. Občina je svet kupila, država je obljubila šolo oživotvoriti, sedaj pa zopet vse spi. Vlada pač že preveč prezira Ljubljano.

Sokolska slavnost. Čeških »Sokolov« se je doslej oglasilo nekaj nad 1500. Hrvatov bo nad 100. Poljaki se tudi udeležijo.

Hišne in ulične tablice dobe v kratkem vse v zadnjem času po občinskem svetu imenovane in novoprojektirane ulice in ceste ter tudi hiše.

Prijeti tat. Kosci Jožef Glinšek iz Iške vasi je koscu Janezu Mervarju danes ponoči, ko je ž njim spal, ukradel 6 K 82 h. Policija je Glinška, ki je bil že večkrat kaznovan radi tatvine, aretirala.

Novo vojaško preskrbovališče bode na Aurovem in sosednem svetu za južno železnico (blizu bolnice za silo) zgrajeno. Z zgradbo se prične prihodnje leto.

Nesrečen padec. Vdova Marija Dolinar, stanujoča v Dijaških ulicah št. 5, je na potu z Grada tako nesrečno padla, da si je zlomila nogo. Z rešilnim vozom so jo prepeljali v bolnišnico.

Umrli so: v Ljubljani: Hišni posestnik g. Armand Frölich. — Helena Hoerman, posestnica, 69 let, sv. Petra cesta 18. — V hiralnici: Helena Hartman, izvoška vdova. — V vojaški bolnici: Ivan Burmač, pešec, 23 let.

Iz brzobjav.

Tanger. Perdicaris in Varley, katera so roparji izpustili, sta došla sem. Amerika in Angleška bodeta zahtevali, da bo Raisuli kaznovan. Sultan sedaj menda ne bo držal obljube, da Raisulija imenuje za svojega mestnika. Iz tega bodo izvirali v Maroku notranji nemiri, ki bodo končani šele, če se posreči Raisulija ujeti in storiti neškodljivega.

P r a g a. Pri občinskih volitvah so Nemci izgubili večino v moravskem mestu Višav.

P r a g a. Mladochi so opustili misel izdajati nov dnevnik. Poskusili bodo z izdajanjem strankarskega tednika.

O l o m u c. Brnski škof dr. Pavel grof Huyn je došel dne 25. junija v Brno in se nastanil v knez nadškofijski rezidenci brnskega knez nadškofa.

P e t r o g r a d. Večletni tajnik znanstvene akademije, generalni lajtnant Dubrovin, je umrl.

P e k i n. Cesarica vdova je povodom svoje 70.letnice pomilostila večino članov reformne stranke ter jim dala zopet njihova prejšnja dostojanstva.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

P e t n a e n e g a. France in Simen Stare, France Arh, Janez Žmitek in France Korošec, vsi iz Boh. Češnjice, so v vasi Jeraki obkolili Janeza Cesarja in Jerneja Kocjana. Poslednjega so začeli tepsti ter ga pobili na tla in eden ga je celo z nožem sunil Kocjanec je napadalce poznal. Stare, kateri je najbolj po njem udrihal, je bil obsojen na pol leta ječe, Arh na štiri, Žmitek in Korošec vsak na dva meseca, Simon Stare pa na eden teden ječe.

O t r o k p o n e s r e č i l. Zvečer, dne 5. maja t. l., je zakurila za večerjo na ognjišču Franciška Bizjak, posestnika žena v Erzelju, na to se pa odstranila za nekaj minut na bližnji vrt. V njeni odsotnosti se je priplazila njena 4letna hčerka Francika na ognjišče, kjer se ji je unela obleka. Ker ni bilo nagle pomoči, se je otrok tako opekla, da je drugi dan umrl. Sodišče je Franciško Bizjak obsodilo na tri dni zapore.

T a t i n s k i v l a d u g a r. Jož Peiker iz Šlezije, črevljarski pomočnik, brez stalnega bivališča, je bil že dvakrat radi tatvine kaznovan. Ni mu mar za resno delo, marveč je vladugar in se preživi z beračenjem. Dne 20. maja t. l. je prišel tudi v Vrbo, kjer je iz nezaklenjene sobe vzel Janezu Prešernu zlato uro z verižico v vrednosti 200 kron, potem pa še 210 K v gotovini. Vae to obdolženec priznava. Obsojen je bil na dve leti težke ječe in v prisilno delavnico. — N e u m e s t n o v p r a š a n j e. »Barabe, kam se pa peljate?«, tako je vprašal tovarniški delavec Mostarjev Janez fante, katere je peljal izvošček Kravželj iz Vevč na Fužine. Urno je skočil neki fant z voza in ga na odgovor udaril z roko po glavi. Ker jih je pa Mostarjev Janez še enkrat nazval barabe, skočili so vsi obdolženci z voza; Jakob in Franc Bobnar ter Janez Marolt so ga začeli tepsti. Na glavi je dobil šest ran pa tudi na levi rami in roki tako, da je izgubil mnogo krvi. Vsi trije obdolženci so bili krivimi spoznani in dobili po 6 tednov ječe.

Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu. Zupančič Anton, poštni hlapec v

Žužemperku, je 21. aprila Pavel Saverja, ker so mu ta ni hotel izogniti, udaril s topim orodjem tako močno po roki, da mu je zlomil podlaknico. Sicer taji odločno dejanje in trdi, da ga je z bičem samo „fikal.“ Priče pa so, da si niso videle, da ga je bil udaril, izpovedale, da sta se pred malinom v Soteski res ruvala in da na Straži tramov ni mogel izklati vsled bolečin v roki. Sodišče ga je vsled mnogih olajšav obsodilo na 6 tednov zapora. — Zalokar Martin, 20 let star, se je mestnemu redarju, ko ga je ta hotel aretirati, zoprtavil in brez vsacega povoda služkinjo Rezo Albo 15. maja, ko je otroka pestovala na dvorišču Šenererjeve gostilne, tako močno v prsa sunil, da bi bila kmalu vznak padla in se pri padcu z otrokom vred poškodovala. Bil je obsojen na 2 meseca ječe. — Ivan Mravinec in Jože Laknar iz črnomalskega okraja sta jo radi revščine popihala v Ameriko, ne da bi zadostila vojaškim dolžnostim. Obsojena sta na 7 dni strogega zapora s postom in 10 K denarne globe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Petrograd, 27. junija. (Uradno.) Aleksejev je poslal carju Nikolaju sledečo brzojavko: Javljajo mi iz Port Arturja, da je naša eskadra, sestojeca iz šest oklopnih, pet križaric in pet torpedovk dne 23. t. m. ob 8. uri jutraj šla iz luke, da pregleda stacijske signale na Liaotešanju. Brodovi so lahko pluli iz luke svobodno. Ko so ostavili luko, opazili so na horizontu neprijateljsko eskadro, sestojeco iz devet velikih ladij, med njimi tri oklopnice in 32 torpedovk. Naša eskadra je napadla neprijatelja. Doseđaj mi še ni došlo nadaljnje poročilo o tem napadu.

London, 27. junija. O pomorski bitki pred Port Arturjem se poroča: 23. t. m. je sklenil podadmiral Witthöft prodreti skozi japonsko blokado. Ob 5. uri popoldne so prišle iz luke ruske ladje ter se ob 7. uri zvečer formirale. Vsled neke poškodbe pri stroju je moralo brodogovje ostati še pred Port Arturjem. Po enkratnem odbitem napadu se je Japoncem ob 11. uri ponoči posrečilo zopet napasti rusko brodogovje. V boju se je potopila ruska oklopnica „Poltava“. Witthöft je sedaj zapovedal naj se ladje vrnejo v luko. Pri umikanju sta bili oklopnica „Sebastopol“ in „Diana“ pri tretjem japonskem napadu močno poškodovani, vendar se je posrečilo jusraviti v luko. Neka zasebna brzojavka pravi, da se je pred Port Arturjem potopila ena japonska torpedovka.

London, 27. junija. S potopljeno oklopnico „Poltava“ se je potopilo 750 Rusov, med njimi kontreadmiral Uhtomski. Togo je radi strahu pred minami opustil nadaljnje zasledovanje ruskega brodogovja. Druge vesti pa trdijo, da je na obeh straneh le malo žrtev in da se je ladjam velik del močvja posrečilo rešiti.

Petrograd, 27. junija. (Kor. urad.) Dopisnik „Birš. Vjedomosti“ poroča z dne 26. t. m. o položaju v Port Arturju: Rusko brodogovje je zapleteno v pomorsko bitko. Obleganje trdnjave ni popolno. Ruske čete stoje 14 vrst pred trdnjavo. Živila brez ovire dohajajo v Port Artur po morski poti.

Petrograd, 27. junija. General Saharov brzojavlja, da je 24. in 25. t. m. bilo med ruskimi in japonskimi prednjimi stražami južno od Kajpina več manjših prask.

Petrograd, 27. junija. (Kor. ur.) Ruski brzojavni urad poroča iz Liaojana, da se je druga armada generala Oku na vsej črti umaknila nazaj proti jugu in da je Oku, kakor vse kaže, opustil namero združiti se s Kurokijem. Ruske čete so zasedle Sjunečen.

London, 27. junija. Kuroki je tudi svoje prodiranje ustavil. Kurokijeve čete se koncentrirajo okoli Siujana, kjer jih kozaki uspešno nadlegujejo.

Tokio, 27. junija. (Koresp. urad.) Oku brzojavlja, da so bile japonske izgube pri Telisu: 217 mrtvih in 946 ranjenih.

Slovenska Bistrica, 25. junija.*) Stajerskih mladeničev in mož se je že oglasilo toliko, da je posebni vlak zago-

tovljen. Navdušenje veliko, shod bo sijajen. Za oglaš se vedno prilika.

Budimpešta, 27. junija. (Kor. urad.) Nadvojvodinja Avgusta, soproga nadvojvode Jožefa Avgusta, je povila danes dečka.

Sofija, 27. junija. Sem dohajajo poročila o novih razbojstvih turškega vojaštva. Turške oblasti preganjajo Bolgare, ki zopet beže preko meje.

Meteorologično poročilo.

(Lina nad morjem 306.2 m, srednji sračni tlak 736.0 mm)

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetereci.	Nebe	Padežina v 24 urah v mm.
25	9. zveč.	729.6	19.7	sl. jzrah.	pol. obl.	
26	7. zjutr.	729.8	21.6	sr. jzrah.	del. obl.	2.6
	2. popol.	730.0	21.3	sl. svzh.	del. jasno	
	9. zveč.	731.0	17.5	sr. svzh.	obl.	
27	7. zjutr.	735.5	14.2	sl. sever.	dež.	43.8
	2. popol.	735.4	18.9	sl. jzrah.	obl.	

Srednja temperatura sobote 20.7°, norm. 18.7°.
Srednja temperatura nedelje 20.1°, normale 18.8°.

Poslano.

Ker se je govorica raztrosila po Ljubljani, da je gospod Kukec »Narodno kavarno« kupil, izjavljam da to ni resnica. Moji cenjeni gosti so me opozorili, da če se ne opravičim, mi izostanejo iz kavarne.

Ta nepremišljena govorica zelo škoduje moji obrti.

Primoran sem gosp. Kukeca opozoriti, da v bodoče ne spravlja v javnost takih neosnovanih govoric.

Ce hoče gospod Kukec »Narodno kavarno« kupiti, se mora obrniti do lastnika kavarne.

Svojim cenjenim gostom in rodoljubom iz dežele in sploh vsem cenj. obiskovalcem »Narodne kavarne«, ki so me do sedaj s svojim cenjenim obiskom počastili, se zahvaljujem in nadalje priporočam

Fran Krapeš,

ustanovnik in posestnik »Narodne kavarne«
v Ljubljani.

Poštno odpraviteljico

išče poštni urad Podbrdo ob Bači. 1103 3-1

Hrana in stanovanje, dobra plača. Nastop takoj.

Dobro idoča

gostilna,

prilavna za vsako trgovino, tik železniške postaje na Gorenjskem, se pod ugodnimi pogoji proda.

Kdor si želi kupiti, naj se oglasi pri Antonu Pogačniku, posestniku in gostilničarju v Podnarfu, Gorenjsko. 1100 1-1

Muhe so zopet sitne!

Onesnažijo stanovanje in jedila, prenašajo bolezni od bolnikov in mrličev, od izmetkov in mrhovine, trpinčijo človeka in živino. 949 23

Nastavite povsod ameriansko nastavo za muholov

TANGLEFOOT

En list velja 10 vinarjev (za 2000 muh) Dobi se povsod. Glavna zaloga za Kranjsko: EDMUND KAVČIČ v Ljubljani.

Domača slovenska trdka!

izdelovatelj orgelj
Ivan Milavec
(Goršičev učenec)

Ljubljana, Cerkvene ulice
se najljubšeje priporoča 26-13

v izdelovanje
novih cerkvenih orgelj.

Vsakovrstna popravila po najnižjih cenah.

Najboljše Izvršena
zarezana, stisnjena in
navadna 642 24-21
strešna opeka,
opeka za zidovje itd.
rečno in s stroji narejena,
dobl se po nizki ceni pri
Angelo Aita, Ig - Draga.

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 10

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

izgotovljene obleke

posebno na havelke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Prva hrvatska tvornica
žaluzij, rolet, lesenih in
železnih zavojnih rolet
za izlozbe in portale

G. Skrbic
ZAGREB, Ilica 40

priporoča

svoje priznane
solidne, točne
in cene proiz-
vode.

124
12-7

Centri zastoj in franko.

Sezona maj do oktober. (Oktober-april: zimsko zdravilišče.)

Mineralna in glinasta kopel DARUVAR (Sla vonija).

Postaja c. kr. priv. južne železnice. Direktna zveza z Budimpešto in Dunajem. Železate kopeli in kopeli v glini, temperatura vrele 34-50° C. marmornate, porcelanaste, zrcalne, glinaste in kopeli v barjevini. Preizkušen zdravilni uspeh pri vseh ženskih boleznih, slabokrvnosti, revmatizmu in tiganju. Udobno prirejen fango oddelek: Zdelavanje z izredne zdravilnim daruvarskim mineralnim glinastim blatom, s čimur se posebno pri zastarelih revmatičnih boleznih in tiganju kakor tudi pri zastarelih ženskih boleznih (eksudatih) dosežejo sijajni uspehi. Novo zgrajeni, elegantno opravljeni oddelek za stanovanje, kakor tudi novozgrajena bralna soba sta zvezana s kurjenim koridorjem z Ivanovimi kopeli in fango-oddelkom. Od rimskih časov sem slovito in staroznana kopališče, v krasni dolini slavonskega srednjega pogorja, obdani od od gozdov bogatih višav. Zdravilišča poslojja sredi krasnega senčnatega parka Acetilenova plinova razsvetljava, kopališka godba, Lawn - Tennis, kegljišče, zdraviliški plesi, knjižnica, zanimivi izleti v zgodovinsko znamenito in krasno okolico. Krasna izprehajališča, ki so posebno pripravna za miru in oddiha potrebne mestjane. Popolna hrana v zdraviliškem hotelu po 80 K (I. razred) in 60 K (II. razred) na mesec. Postrežba najpazljivejša in najtočnejša. Za p. n. vojaške, državne in železniške uradnike olajšave. Pred in po seziji znatno znižane cene. Zdravnik-voditelj kopališča dr. Fischer, poleg tega posluje v kraju še dva zdravnika. Prospekte in pojasnila daje rade volje

810 8-8

Ravnateljstvo zdraviliškega zakupa Daruvar.

Največja zaloga, najboljša in najcenejša trdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje,
zidarje in mizarje.

Lákov, pristnih angleških, za vo-
zove.

Emajlne prevlake, pristne, v
posodicah po 1/4, 1/2, 1 in 1 kg.

Jantarjeve glazure za pōde.
Edino trpežno in najlepše mazilo za
trde in mehke pōde.

Voščila, štedilnega, brezbarv-
nega in barvastega za pōde; najce-
nejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsako-
vrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega
lesa in pohištva. 288 50-35

Oljnatih barv, priznane najboljših.

Oljnatih barv v tubah, g. dr.
Schönfelda.

Firneža, prirejenega iz lanenega olja,
pristnega, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega,
zajamčeno trpežnega.

Gipsa, alabasterskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljšega.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prste-
nih in rudninskih.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

Ustanovljeno 1. 1832. **Adolf Hauptmann** Ustanovljeno 1. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja

v Ljubljani.